

Stran: 17
 Rubrika: Kultura
 Žanr: poročilo
 Površina članka: 700 cm²

mednarodni festival Mesto žensk

Kam gre emancipacija? Naprej ali nazaj?

Ida Hiršfelder

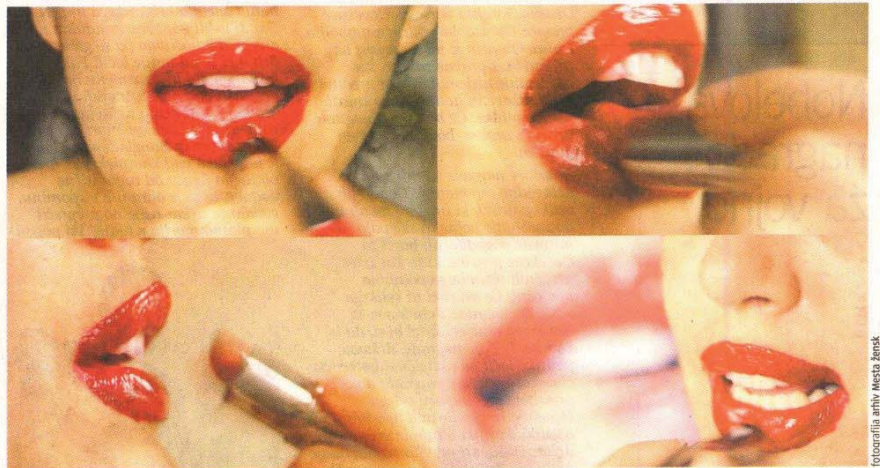
Ljubljana – Galerijo Škuc, v kateri se je v torek odprla osrednja mednarodna likovna razstava letošnjega festivala **Mesto žensk**, je tega večera obiskala truma ljubiteljev umetnosti, ki že šestnajst let podpirajo idejne vzvode festivala in ga s tem postavljajo v osrčje emancipatornih gest, bistvenih za promocijo enakih možnosti pri udeležbi v kulturni produkciji v lokalnem prostoru. Razstavo *Korak naprej, dva koraka nazaj* sta zasnovala programski vodji festivala, **Mara Vujić** in londonski kurator **Predrag Pajdić**. Mogoče se zdi nekoliko banalno pripomniti, da je Mesto žensk dozorelo do mere, da ni več ekskluzivno omejeno samo na sodelavke, ki jih določa spol. Emancipacija namreč še zdaleč ni le domena žensk, temveč tudi moških.

Omenjeno razstavo, ki bo na ogled do 29. oktobra, bo do jutri spremljal tudi bogat performativni program. Včeraj se tako potekala okrogla miza z nekaterimi izmed 15 sodelujočih umetnic na razstavi ter pogovor z **Oreet Ashery**, ki je skupaj z **Robertom Foddaiem** sinoči – pet minut do

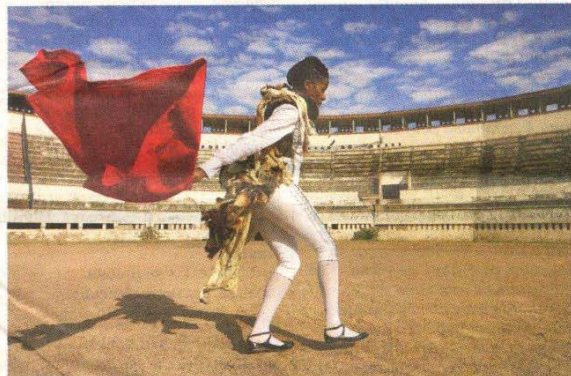
polnoči – na Tromostovju izvedla še performans s preoblačenjem in menjavo identitet. Danes ob 12. uri pa bo v Galeriji Škuc potekal pogovor s **Kiro O'Reilly**, ki bo jutri od 14. do 18. ure padala po stopnicah v Gruberjevi palači. Istočasno bo jutri v Galeriji Škuc potekal tudi performans **Oreet Ashery**, v katerem si bo umetnica na telo nanašala lase in dlake, ki bodo spreminjali njeno javno identiteto, zvečer ob 20. uri pa bo sledil še performans **Judith Witteman** z naslovom *Orakelj*.

Kako padamo po stopnicah

Osrednji del razstave *Korak naprej, dva koraka nazaj* sestavljajo fotografije priče, video naličja in žive performativne umetnosti, ki so kljub natrpani galeriji ustvarile zelo koherentni ambient. Kuratorja sta si naslov sposodila iz Leninove revolucionarne krilatice, ki je v skladu s temo letošnjega festivala, *Med preteklostjo in prihodnostjo*, usmerjena v raziskovanje odnosa do tradicije, ki je pogosto zaznamovana s falocentričnimi družbenimi postulati. Najbolj neposredno sta se teh tradicij dotaknili južnoafriška umetnica **Nandipha Mntambo** v videoprojekciji *Ukungenisa*, v kateri

Jessica Lagunas si v štirih videoperformansih, ki so na ogled na osrednji razstavi festivala Mesto žensk, obsesivno nanaša ličila na ustnice, nohte in trepalnice ter si s pinceto boleče odstranjuje sramne dlake.

Južnoafriška umetnica **Nandipha Mntambo** v videoprojekciji *Ukungenisa*, ki je eno izmed del na osrednji razstavi festivala Mesto žensk, v zapuščeni areni v Maputu vadi korake bikoborca.

v zapuščeni areni v Maputu vadi korake bikoborca – simbola moškosti, ter **Jessica Lagunas** v svojih štirih videoperformansih, v katerih si obsesivno nanaša ličila na ustnice, nohte, trepalnice in si s pinceto boleče odstranjuje sramne dlake.

Z nekoliko več pomeni so se feminističnih tem dotaknile **Meta Grurevič** v mali instalaciji vrteče se balerine, ki si je kravovo razkosala oči in prekinila možnost za objektivizacijo ženskega telesa, ali **Stefania Bonatelli**, ki je zrežirala dva izjemno poetična videa o nemi komunikaciji med ženskami različnih generacij.

Vsak je lahko snemalec

Prizadevanja za enakopravno udeležbo žensk pri novomedijskih umetniških projektih je šele v zadnjih nekaj letih obrodilo prve sadove. Vse več ženskih avtoric konstruira kompleksne projekte, ki temeljijo na digitalni tehnologiji, in vse več jih nastopa na osrednjih festivalih za novomedijsko umetnost, kot sta *Ars Electronica* ali *Transmediale*. Na teh festivalih sta se

s svojimi projekti predstavili tudi dve umetnici s tokratne razstave.

Obe deli se v nasprotju z večino drugih ne ukvarjata s tematiziranjem identitete, spola ali ženske zgodovine, pač pa s hibridno uporabo medijskih orodij, ki že samo po sebi soglašata z idejo o enakih možnostih do komunikacijskih orodij. Zvočni performans **Miye Masaoka** z naslovom *Laser koto*, ki je sledil odprtu razstavo, je bil sicer nekoliko preveč didaktičen. Masaoka je najprej zaigrala na leseni koto (tradicionalni japonski instrument), ki je bil ojačan z zelo pretiranimi zvočnimi učinki, v drugem delu pa je s kri-

ljenjem po zraku prekinjala laser in sprožala nekoliko čistejše elektronske zvoke.

Za vse filmske sladokusce pa je bil naravnost fascinanten projekt **Mož s kamero: globalni remake** newyorške umetnice **Perry Bard**. Secirala je legendarni nenarativni film sovjetskega režiserja Dzige Vertova iz leta 1929. Razdelila ga je na posamezne prizore, ki so v originalnem filmu trajali od 6 do 10 sekund, ter pozvala ljudstvo na svetovnem spletu, naj s svojim vizualnim jezikom reinterpretirajo posamezne sekvence in jih naložijo na splet. Do danes je projekt že skoraj končan. V galerijskem prostoru lahko vidimo juktapozicijo originalnega filma in reinterpretacije, pri kateri le še mestoma manjkajo nekatere sekvence. S projektom Bardova ni napravila le dekonstrukcije filma, ampak je tudi ukinila hierarhične odnose pri produkciji filma. Vertov je želel to doseči s filmom o navadnih ljudeh, Bardova pa je kamero vzela iz množicnih rok in jo podarila vsem.

Osrednjo razstavo letošnjega Mesta žensk bo do jutri spremljal bogat performativni program.